

CALICIUM – spiklavar

Spiklavsfamiljen Caliciaceae, Caliciales

Göran Thor

Calicium inkluderar arter med ett svart mazaedium, ett välutvecklat, skålformigt excipulum och mörkbruna, ellipsoida, 1-septerade eller svagt murformiga sporer. Andra calicioida släkten (=med knappålsliknande eller sittande apothecier vilka oftast är ± svarta och ofta har mazaedium) med liknande fruktkroppar är *Acolium*, *Alloalcalicium*, *Chaenotheca* och *Sclerophora*. *Acolium* har sittande–insänkta apothecier och ett svart mazaedium liksom vissa *Calicium*-arter men *Acolium* har ett excipulum som vidgas kraftigt mot basen och en gråbrun bål. *Alloalcalicium* har bleka apothecieskaft och förekommer på tunna grenar av lövträd. *Chaenotheca* och *Sclerophora* utmärks av ett bruntblekt mazaedium och oftast osepterade, ± runda sporer. *Sclerophora* skiljer sig från *Chaenotheca* genom sina färglösa sporer. Det olicheniserade släktet *Chaenothecopsis* s.lat. har knappålsliknande apothecier och kan ha bruna, 1-septerade sporer men saknar mazaedium.

Bål insänkt eller tydlig och då av varierande färg. Fotobiont trebouxoid. Apothecier knappålsliknande och svarta–svartaktiga eller sittande–insänkta, I– eller I+ mörkblå–svartnande; mazaedium svart och ibland med en färgad pruina på huvudets ovan- och/eller undersida; excipulum välutvecklat, skålformigt; hypothecium mörkbrunt till svart. Asci cylindriska, klubbformiga eller omvänt äggrunda–påronformiga, med 8 sporer. Sporer 1-septerade eller svagt murformiga, mörkbruna, med tjockt septum, ofta med tydlig ornamentering. Pyknid runda, svarta. Konidier färglösa, osepterade, brett ellipsoida till kort cylindriska.

Bål med olika lavsubstanser eller lavsubstanser saknas.

Litteratur: British Lichen Society vol. 15 (2021), Prieto & Wedin (2016), Tibell (1999), Tibell (2007), Tibell & Knutsson (2016), Tibell et al. (2024).

Bestämningsnyckel–innefattar även *Alloalcalicium*. Nyckeln bygger på att apothecier finns. Så är dock inte alltid fallet som för exempelvis *Calicium lucidum*.

- 1 Apothecier sittande–insänkta.....2
- Apothecier skaftade6
- 2 Bål mörkgrå*C. trachylioides*
- Bål gulaktig3
- 3 Med vulpinsyra (TLC); sällsynt på tall utmed Östersjöns stränder; apothecier med gul pruina....*C. lucidum*
- Med rhizocarpsyra (TLC); vanligen inte utmed Östersjöns stränder; apothecier utan pruina.....4
- 4 Apothecier sittande; asci cylindriska med sporer i 1 rad eller ibland 2 rader.....*C. pinicola*
- Apothecier insänkta; asci påronformiga och med sporer i 2–3 rader5

- 5 Sporer 1-septerade.....*C. tigillare*
- Sporer svagt murformiga*C. notarisii*
- 6 Huvudets undersida brunt och skaftet svart.....7
- Huvudets undersida och skaftet svartaktigt (men ibland täckt av en färgad pruina).....8
- 7 Bål ± tydlig, grön (sällsynt insänkt); asci klubbformiga; sporer 12–14 × 6–7 µm.....*C. viride*
- Bål insänkt eller tunn och grågrön; asci cylindriska; sporer 8–11 × 3,5–4,5 µm.....*C. salicinum*
- 8 Apothecier med gul pruina; om tydlig bål sporer 13–17 × 6–8 µm9
- Apothecier utan gul pruina; om tydlig bål sporer 10–13 × 5,5–6 µm10
- 9 Bål insänkt i substratet, Pd–; asci cylindriska.....*C. trabinellum*
- Bål oregelbundet kornig, Pd+ orange; asci klubbformiga.....*C. adpersum*
- 10 Bål grön–gulgrön; på sten*C. corynellum*
- Bål insänkt eller grå; sällan på sten11
- 11 Bål ± tjock, K+ gul→röd; oftast på lövträdsbark.....*C. quercinum*
- Bål tunn eller insänkt, K–; på ved, kvistar eller barrträdsbark.....12
- 12 Associerad till *Hypocenyce scalaris* eller *Ramboldia elabens*13
- Frilevande, inte associerade till *Hypocenyce scalaris* eller *Ramboldia elabens*14
- 13 Apothecier 0,26–0,37 mm höga; associerad till *Hypocenyce scalaris*.....*C. episcalaris*
- Apothecier 0,3–0,6 mm höga; associerad till *Ramboldia elabens**C. ramboldiicola*
- 14 Asci med sporer klubbformiga; sporer 8–10 × 4–4,5 µm; på tallbark i skog.....*C. parvum*
- Asci med sporer cylindriska; sporer 9–15 × 5–8 µm; om på tallbark då på myrmark15
- 15 Apothecier med ± tydlig, vit pruina på huvudets undersida*C. glaucellum*
- Apothecier med otydlig pruina på huvudets undersida.16
- 16 Apothecieskaft blekt olivgrönt–grått; sporer med spirallikt ordnade åsar; på tunna grenar av lövträd*Alloalcalicium adequatum*
- Apothecieskaft svarta, sporer inte med spirallikt ordnade åsar; inte på tunna grenar av lövträd17
- 17 Apothecieskaft glänsande svarta med brun–olivbrun ton; tydlig; sporer finvåriga*C. abietinum*
- Apothecieskaft ± glänsande, rent svarta; sporer finvåriga–areolerade eller med oregelbundna sprickor18
- 18 Sporer förblir ofta länge osepterade i asci; apothecieskaft I+ mörkblått–svartnande*C. lenticulare*
- Sporer snart 1-septerade i asci; apothecieskaft I–19
- 19 Apothecier 0,7–1,3 mm höga, glänsande svarta; lavsubstanser saknas*C. denigratum*

- Apothecier 0,3–0,9 mm höga, svarta; med lavsubstanser..... 20
- 20 Apothecier 0,3–0,4 mm höga; sporer med oregelbundna sprickor; små mängder av okända lavsubstanser; på flagnande tallbark, eller sällsynt på gran och klibbal, i myrmark *C. pinastri*
- Apothecier 0,5–0,9 mm höga; sporer med korta åsar och oregelbundna sprickor; med sekikasyra, 2-O-methylsekikasyra och 4-O-methylhypocetrarsyra; på ved av både barr- och lövträd men ibland också på bark av gran och tall *C. glauccellum*

Calicium abietinum vedspik

Bål insänkt i substratet. Apothecier glänsande svarta med brun–olivbrun ton, utan pruina, 0,6–0,9 mm höga, I–. Asci cylindriska, 49–60 × 4–5 µm. Sporer 1-septerade, 13–15 × 5–7 µm, finvårtiga. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

På hård, exponerad ved, framför allt gamla gärdsgårdar, trästaket, grova avbarkade ekgrenar eller ekstammar och avbarkade stubbar. (Sk) (Bl) Öl Gtl Sm–Dlr (Jmt) Vb, r.

Typiskt är apothecieskaften vilka är svarta med en brun–olivbrun ton, att den saknar pruina och stora, finvårtiga sporer. *C. glauccellum* har mindre sporer (9–13 × 5–7 µm) med korta åsar och oregelbundna sprickor.

Calicium adpersum gulpudrad spiklav

Bål ± kornig, grå. Apothecier svarta–mörkbruna, med tydlig gul pruina främst på mazaediet och huvudets undersida vilket syns bäst när de är unga, 0,8–1,4 mm höga, I–. Asci klubbformiga, 24–33 × 6–8 µm. Sporer 1-septerade, 13–17 × 6–8 µm, med tydliga spiralformiga åsar. Pyknid vanliga. Konidier 2–3 × 1–1,5 µm, ofta med lätt midja eller något böjda.

Bål C–, K+ gul→röd, KC–, Pd+ orange, UV–; norstictinsyra. Pruinan på apothecierna är vulpinsyra (UV+ orange).

Nästan uteslutande på grovbarkiga ekar i halvöppna lägen. Sk–Gst, ma.

Typiskt är den gula pruinan på främst mazaediet och huvudets undersida, de kortskaftade apothecierna, bålarna som är K+ gul→röd och sporer med tydliga spiralformiga åsar. *C. quercinum* växer också på ek men har vit pruina och mindre sporer (10–13 × 5,5–6 µm). I Finland och i andra delar av Europa förekommer arten också på gamla barrträd och den har då tunnare bål och apothecier med smalare och längre skaft.

Calicium corynellum klippspik

Bål tydlig, grovkornig–mjölig, grön–gulgrön. Apothecier svarta men huvudets undersida ibland med en tunn gråvit pruina, 0,5–0,6 mm höga, I–. Asci

klubbformiga, 21–27 × 4,5–5,5 µm. Sporer 1-septerade, 12–14 × 4,5–6 µm, grovt sönderspruckna och insnörda på mitten. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC± gul, Pd–, UV+ orange; rhizocarp-syra och usninsyra.

På branta, skuggade bergväggar och på stenblock men skyddat från sippervatten. Sk Bl Gtl–Dlr Hls Mpd, ma.

Typiskt är de medelhöga apothecierna vilka ibland har en tunn gråvit pruina, den gröna–gulgröna bålen och stora, grovt sönderspruckna sporer med insnörning på mitten. *C. viride* har högre apothecier (1,1–2,2 mm höga), ibland en brun pruina och växer på bark och ved.

Calicium denigratum blanksvart spiklav

Bål insänkt i substratet. Apothecier glänsande svarta med ett huvud som är oproportionellt litet i förhållande till det långa skaftet, utan pruina, 0,7–1,3 mm höga, I–. Asci cylindriska, 38–48 × 4–5 µm. Sporer 1-septerade, 11–14 × 6–8 µm, med oregelbundna sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

Växer på hård och torr tallved, särskilt på stubbar och torrakor i myrkanter. Sm Vg Vrm Upl–Hls Ång–LuL, ma.

Typiskt är de glänsande blanksvarta, långa och smala apothecieskaften med ett litet huvud utan pruina samt stora sporer med oregelbundna sprickor. *C. pinastri* har apothecier 0,3–0,4 mm höga och *C. glauccellum* har apothecier 0,5–0,9 mm höga.

Calicium episcalaris flarnspik

Bål insänkt i värdbålen och orsakar att den blir grå och till slut knölförmig. Apothecier svarta, utan pruina men excipulum avsmalnar och kan i kanten ha bleka, utskjutande döda hyfer vilka påminner om en gles vit pruina, 0,26–0,37 mm höga, I–. Asci cylindriska, 42–46 × 5,5–6,5 µm. Sporer 1-septerade, 10–14 × 6–8 µm, finvårtiga med enstaka sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

På *Hypocenomyce scalaris* på exponerad till skuggad ved, både på naturlig ved och människoskapad ved som på byggnader. Trots att värden är vanlig är *C. episcalaris* ovanlig. Dls, r.

Den enda *Calicium*-arten associerad till *Hypocenomyce scalaris*. *C. ramboldiicola* är associerad till *Ramboldia elabens*. *C. abietinum* har längre skaft (0,6–0,9 mm höga) och finvårtiga sporer. *C. glauccellum* har sporer med korta åsar och oregelbundna sprickor, ofta en tunn, vit pruina och annan kemi (sekikasyra, 2-O-methylsekikasyra och 4-O-methylhypocetrar-

rarsyra). *C. parvum* växer tallbark och har klubbformiga asci.

Calicium glaucellum svart spiklav

Bål vanligen insänkt eller sällsynt tunn, grymig och mörkt grågrön. Apothecier svarta och vanligen med vit pruina på huvudets undersida, 0,5–0,9 mm höga, I–. Asci cylindriska, 35–41 × 3,5–4,5 µm. Sporer 1-septerade, 9–13 × 5–7 µm, med korta åsar och oregelbundna sprickor. Pyknid okända (pyknid av *Asterophoma mazaediicola* har ibland felaktigt ansetts tillhöra *C. glaucellum*).

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; sekikasyra, 2-O-met-hylsekikasyra och 4-O-methylhypocetrarsyra.

På ved av både barr- och lövträd men ibland också på bark av gran och tall. Sk–LuL, a.

Typiskt är de svarta apothecierna med en tunn vit pruina och den oftast insänkta bålen. Individer utan pruina kan vara svåra att skilja från *C. abietinum* men denna har apothecieskaft vilka är svarta med en brun-olivbrun ton och större (13–15 × 5–7 µm), finvärtiga sporer. *C. trabinellum* har gul pruina på huvudets undersida men är i övrigt lik.

Associerad lav/svamp: *Asterophoma mazaediicola* bildar pyknid i mazaediet.

Calicium lenticulare skuggspiklav

Bål kornig-vårtig eller nästan insänkt, grönaktig-gulgrå eller med blåaktig ton. Apothecier på undersidan av huvudet svart och skaftet svart-mörkt rödbrunt, utan pruina eller med vit pruina på huvudets undersida, 0,7–1,1 mm höga, I+ mörkblå till svartnande. Asci smalt klubbformiga, 22–29 × 4,5–6,0 µm, med sporer som ofta länge förblir osepterade i asci. Sporer utanför asci 1-septerade, 11–12 × 6–7 µm, finvärtiga-areolerade. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; placodiolsyra.

På bark av björk och ved i skuggade lägen med hög luftfuktighet. En art med en vid utbredning utanför Europa med ett par utpostlokaler i Sverige. Ång LuL, rr.

Typiskt är sporer som länge förblir osepterade, smalt klubbformiga asci och apothecier som reagerar I+ mörkblått till svartnande. Utan mikroskopering en ganska anonym art som kan förbises. Andra liknande arter i släktet med svarta apothecier, som *C. glaucellum*, är I– och har tidigt septerade sporer.

Calicium lucidum östlig ladlav

Bål tydlig, vårtig-något areolerad, ibland med små och fårade kantareoler, intensivt gulgrön. Apothecier sittande, 0,5–1 mm i diameter, gulpruinösa och med välutvecklad bålkant, I–; excipulum tydligt. Asci

klubbformiga, med sporer i 2 rader, 23–27 × 3–4 µm. Sporer 1-septerade, 17–22 × 8–10 µm, med oregelbundna sprickor. Pyknid vanliga. Konidier 4,5 × 1,5 µm.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV+ orange; vulpinsyra.

På bark och ved på gammal tall i strandskog vid Östersjön. Upl, rr.

Apothecier sällsynta i Sverige vilket gör en säker bestämning svår då den lätt kan förväxlas med andra arter med intensivt gula bålar. Steril *Chaenotheca chrysocephala* är lik och har också samma kemi (vulpinsyra). *C. chrysocephala* har dock något mindre konidier (2–3 × 1 µm). *Calicium notarisii*, *C. pinicola* och *C. tigillare* har rhizocarpsyra istället för vulpinsyra (TLC).

Calicium notarisii sydlig sotlav

Bål tydlig men ibland nästan insänkt; vårtig, intensivt gulgrön. Apothecier 0,2–0,5 mm i diameter, helt insänkta i bål-vårtor (0,5–0,8 mm i diameter), saknar pruina, I–; excipulum även vid basen tunt (8–17 µm tjockt vid basen). Asci ellipsoida-päronformiga, med sporer i 2–3 rader, 15–24 × 7–10 µm. Sporer svagt murformiga, 17–24 × 13–18 µm, släta. Pyknid vanliga, ibland hopade, ~260 µm i diameter. Konidier av två typer vilka båda kan bildas på samma bål, antingen cylindriska, 3–4 × <1 µm eller ellipsoida, 3–4 × 1,5 µm.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV+ orange; rhizocarpsyra.

På gammal, hård, solexponerad ved i jordbrukslandskapet som gamla trästaket, båthus, ladväggar och väderkvarnar. Ofta nära sjöstränder. Sk–Hls, rr.

C. tigillare har smalare (10–11 µm), 1-septerade sporer.

Calicium parvum liten spiklav

Bål tunn och oregelbundet vårtig, grå till gröngrå. Apothecier svarta, ibland med tunn vit pruina på huvudets undersida, 0,7–1,1 mm höga, I–. Asci klubbformiga, 22–29 × 4,5–6 µm. Sporer 1-septerade, 8–10 × 4–4,5 µm med otydlig, oregelbunden ornamentering och något insnörda på mitten. Pyknid vanliga. Konidier ellipsoida, 2–3 × 1–1,5 µm.

Bål C–, K+ smutsgul, KC–, Pd+ blekgul, UV+ vit; diffractinsyra.

På tallbark i torr skogsmark men sällsynt även på gran. Gtl Sm Dls–Hls LuL, ma.

Typiskt är den tunna men tydliga bålen, klubbformiga asci och att pyknid är vanliga. *C. glaucellum* kan förekomma på tallbark men har cylindriska asci, oftast insänkt bål och pyknid saknas. *C. pinastri* har cylindriska asci och växer på flagnande tallbark, eller sällsynt på gran och klippal i myrmark.

Calicium pinastri dvärgspik

Bål tunn–insänkt, grå till gröngrå. Apothecier glänsande svarta, utan pruina, 0,3–0,4 mm höga, I–. Asci cylindriska, $30\text{--}35 \times 4\text{--}5 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $9,5\text{--}13,5 \times 5\text{--}6,5 \mu\text{m}$, först släta och med tiden med oregelbundna sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; små mängder av okända lavsubstanser.

På flagnande tallbark, eller sällsynt på gran och klibbal, i myrmark. Vsm Dlr Hls, r.

Typiskt är den tunna bålen, små och kortskaftade apothecier utan pruina och medelstora sporer vilka med tiden får oregelbundna sprickor. *C. glaucellum* har sporer med korta åsar och oregelbundna sprickor, ofta en tunn vit pruina och annan kemi. *C. parvum* växer också på tall men främst i torr skogsmark och har klubbformiga asci.

Calicium pinicola fjällsotlav

Bål tydlig men ibland nästan insänkt, vårtig, intensivt gulgrön. Apothecier sittande med insnörd bas, med en blänkande svart kant, utan pruina, 0,5–0,7 mm breda och 0,2–0,4 mm höga, I–; excipulum tydligt. Asci cylindriska till något klubbformiga, med sporer i 1 eller ibland 2 rader, $35\text{--}42 \times 5\text{--}7 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $14\text{--}16 \times 7\text{--}9 \mu\text{m}$, först släta och med tiden med enstaka sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV+ orange; rhizocarpsyra.

På hård, torr, solexponerad ved, oftast på döda torrrenar på tall, sällsynt på granved samt björkved och björkbark. Påträffas huvudsakligen på 500–900 m höjd i fjällnära skogar med kontinentalt klimat. Hrij Jmt LyL LuL TL, r.

C. tigillare har större, insänkta apothecier med tunt excipulum, samt cylindriska asci med sporer i 2–3 rader.

Calicium quercinum ekspik

Bål tydlig och smågrynig, grå. Apothecier svarta, med en vit pruina på huvudets undersida, 0,8–1,3 mm höga, I–. Asci cylindriska, $24\text{--}39 \times 4\text{--}5 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $10\text{--}13 \times 5,5\text{--}6 \mu\text{m}$ med spirallister och oregelbundna sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K+ gul/röd, KC–, Pd+ orange, UV–; norstictinsyra.

Mest på ek, men sällsynt även på alm, ask, lönn och ved. Sk–Öl Sm–Vrm Upl Dlr Mpd, r.

Typiskt är vitpruinösa apothecier, den tydliga bålen som är K+ gul–röd och små sporer med spirallister och oregelbundna sprickor. Om pruinan är otydlig kan den vara lik *C. adpersum* som också har norstic-

tinsyra och växer på ek, men den har större sporer, $13\text{--}17 \times 6\text{--}8 \mu\text{m}$.

Calicium ramboldiicola

Bål insänkt i värdbålen men skapar ingen synlig skada eller missfärgning. Apothecier svarta med ett skaft som är mörkt olivbrunt, utan pruina, 0,3–0,6 mm höga, I–. Asci cylindriska till smalt klubbformiga, $34\text{--}43 \times 4\text{--}6 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $9,5\text{--}16,5 \times 5\text{--}8 \mu\text{m}$, först släta till ojämna och får med tiden oregelbundna sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

På bålen eller sällsynt på apothecier av *Ramboldia elabens* på exponerade, grova tallågor eller på exponerade torrakor och då ofta i myrmark. Dlr Jmt LuL, r.

Den enda arten associerad till *Ramboldia elabens*. *C. episcalaris* är associerad till *Hypocenomyce scalaris*. *C. abietinum* har längre skaft (0,6–0,9 mm höga) och finvåriga sporer. *C. glaucellum* har sporer med korta åsar och oregelbundna sprickor, ofta en tunn vit pruina och annan kemi (sekikasyra, 2-O-methylsekikasyra och 4-O-methylhypoprotocetrarsyra). *C. parvum* växer också på tall men på bark och har klubbformiga asci.

Calicium salicinum kopparspik

Bål insänkt men färgar vanligen underlaget grått, sällan tunn, småkornig och grågrön. Apothecier med huvudets undersida brun och i övrigt svart, ibland med brun pruina på skaftets överdel, 0,9–1,1 mm höga, I–. Asci cylindriska, $35\text{--}38 \times 3\text{--}4 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $8\text{--}11 \times 3,5\text{--}4,5 \mu\text{m}$ med tydliga spirallister och enstaka oregelbundna sprickor. Pyknid vanliga. Konidier $2\text{--}2,5 \times 1,5 \mu\text{m}$ och ellipsoida eller $5\text{--}8 \times <1 \mu\text{m}$ och böjda.

Bål C–, K+ gul/röd, KC–, Pd+ orange, UV–; norstictinsyra. Den bruna pruinan på skaftet är K+ röd.

På bark och ved av såväl barr- som lövträd. Sk–TL, ta.

Jämte *C. viride* den kanske vanligaste *Calicium*-arten. Båda dessa har en brun undersida av huvudet vilket gör dem lätta att skilja från övriga arter i släktet. *C. viride* har grön bål men kan sällsynt ha insänkt bål och är då lik *C. salicinum* men *C. viride* har större sporer ($12\text{--}14 \times 6\text{--}7 \mu\text{m}$) och klubbformiga asci.

Calicium tigillare ladlav

Bål tydlig men ibland nästan insänkt, vårtig, intensivt gulgrön. Apothecier 0,3–0,5 mm i diameter, helt insänkta i bälvtoror (0,4–1 mm), utan pruina; excipulum även vid basen tunt ($19\text{--}31 \mu\text{m}$ tjockt vid basen), I–. Asci päronformiga med sporer i 2–3 rader, $18\text{--}22 \times 6\text{--}7 \mu\text{m}$. Sporer 1-septerade, $17\text{--}21 \times 10\text{--}11 \mu\text{m}$, släta. Pyknid mindre vanliga, ibland flera sammanflytande, upp till $400 \mu\text{m}$ i diameter. Konidier ellipsoida, $3\text{--}4 \times 1,5 \mu\text{m}$.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV+ orange; rhizocarpsyra, epanorin och två oidentifierade substanser.

På torr, hård, solexponerad ved som gamla döda tallgrenar, trästaket och stocklador, sällsynt på granved och björkbark. Arten förekommer både i jordbrukslandskap och skogslandskap. Sk–TL, r.

C. notarisii har bredare (13–18 µm), svagt murformiga sporer.

Calicium trabinellum gulkantad spiklav

Bål insänkt i substratet eller sällsynt tunn och mörkt grågrön. Apothecier svart och med gul pruina på huvudets undersida vilken ofta bara är synlig som en tunn gul kant kring exciplet, 0,6–0,9 mm höga, I–. Asci cylindriska, 32–34 × 3,5–4 µm. Sporer 1-septerade, 10–11 × 5–6 µm med korta åsar och oregelbundna sprickor. Pyknid okända.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser. Pruina på apothecierna är vulpinsyra (UV+ orange).

På ved i ljusöppna lägen som torrakor, stubbar och ladväggar. Sm Ög–TL, ta.

Typiskt är den insänkta bålen, de tämligen korta apothecierna med gul pruina på undersidan av huvudet och sporer med oregelbundna spirallister och sprickor. *C. glaucellum* har vit pruina på huvudets undersida men är i övrigt lik.

Calicium trachylioides grå ladlav

Bål tydlig eller ibland nästan helt insänkt, vårtig, mörkgrå. Apothecier 0,2–0,4 mm i diameter, insänkta i 0,5–0,7 mm stora bål vårtor, I–. Asci omvänt äggrunda–päronformiga–cylindriska, med sporer i 2–3 rader, 21–27 × 5–7 µm. Sporer 1-septerade, 20–23 × 10–13 µm, släta. Pyknid okända.

Bål C–, K+ rödbrunt, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser och det är oklart vad som orsakar K-reaktionen.

På torr, hård, exponerad ved i jordbrukslandskapet. Framför allt funnen på staketstolpar av obehandlad ek. Sk Öl, r.

Acolium inquinans har sittande apothecier, större apothecier (0,9–1,5(–2,5) mm i diameter) och mindre sporer (15–18 × 9–10 µm) vilka som mogna har smala åsar och enstaka grova sprickor.

Associerad lav/svamp. *Asterophoma mazaediicola* bildar pyknid i mazaediet.

Calicium viride grön spiklav

Bål ± tjock, småvårtig–grynig, sällsynt insänkt, grön. Apothecier med huvudets undersida brun och i övrigt svart, ibland med en brun pruina på skaftets överdel, 1,1–2,2 mm höga, I–. Asci klubbformiga, 20–25 ×

4–5 µm. Sporer 1-septerade, 12–14 × 6–7 µm, vanligen insnörda på mitten och med kraftiga, oregelbundna sprickor och rester av spirallister. Pyknid okända.

Apothecier med huvudets undersida brun och i övrigt svart, ibland med brun pruina på överdelen.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV+ orange; rhizocarpsyra och epanorin. Den bruna pruinan på skaftet är K+ röd.

Upp till Dalälven främst på lövträdskor, norr därom mest på barrträdskor och ved. Sk–TL, a.

Jämte *C. salicinum* den kanske vanligaste *Calicium*-arten. Båda dessa har en brun undersida av huvudet vilket gör dem lätta att skilja från övriga arter i släktet. *C. viride* kan sällsynt ha insänkt bål och kan då vara lik *C. salicinum* men den har mindre sporer (8–11 × 3,5–4,5 µm) och cylindriska asci.